

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

ÎNCHEIERE

Dosar nr. 7613/1/2012

Şedința Publică de la 14 mai 2013

PREȘEDINTE: Livia Doina Stanciu
Francisca Maria Vasile
Săndel Lucian Macavei
Ionuț Mihai Matei
Rodica Cosma

Magistrat asistent - Otilia Constantin

Președintele

Înaltei Curți de Casație și Justiție
- judecător
- judecător
- judecător
- judecător

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
– Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat prin
Procuror Carmen Bălașoiu

S-a luat în examinare recursul declarat de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție împotriva sentinței penale nr. 830 din 24 mai 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr. 8300/1/2011 privind pe intimăți – inculpați **Babiuc Victor, Cioflină Dumitru, Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca** și intimatul parte civilă Ministerul Finanțelor Publice.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns: intimatul inculpat **Cioflină Dumitru**, asistat de apărător ales, avocat Bogdan Vlad, cu imputernicire avocațială la dosar (fila 79).

Au lipsit intimatul – inculpat **Babiuc Victor**, pentru care a răspuns apărător ales, avocat Spînu Viorel, cu imputernicire avocațială la dosar (fila 82), intimatul inculpat **Becali George**, pentru care au răspuns apărători aleși, avocat Bogdan Vlad, cu imputernicire avocațială la dosar (fila 81), avocat Mircea Duțu, cu imputernicire avocațială (fila 81) și avocat Șurghie Florian cu delegație la dosar (fila 442) depusă anterior începerii ședinței de judecată, intimata inculpată **Babiuc Ioana Cristina Anca**, pentru care a răspuns apărător ales, avocat

OPINIE SEPARATĂ

Opinia separată va fi structurată pe analiza a trei coordonate: **prima** vizează natura și regimul juridic al terenurilor care au constituit obiectul contractelor de schimb între MApN, pe de o parte, și inculpatul Becali George pe de altă parte, **a doua** vizează cerințele impuse de lege pentru reținerea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, respectiv participația penală secundară sub forma complicității, cea de-a **treia** are în vedere analiza probelor.

I. Sub primul aspect, în opinia minoritară, se impune să se reține că, rechiziționarea imobilelor în temeiul prevederilor art. 6 din Legea nr. 139/1940 nu putea avea ca efect decât transferul folosinței statului asupra acestora, fără nicio prerogativă asupra celorlalte atribuite ale dreptului de proprietate care revineau titularului acestui drept. Astfel fiind, ordinul de rechizitie nr. 8609/1947 și ordinul de incătuire nr. 8638/1947, au avut drept consecință trecerea imobilului în folosința Statului Român, iar asta numai pe perioada intervalului de timp care a justificat măsura rechiziției.

Între modurile de dobândire a dreptului de proprietate de către stat, publică sau privată, instituția rechiziției nu este recunoscută, decât ca formă, temporală, de exercitare a atributului folosinței asupra unor bunuri, pentru situații care sunt justificate de interesul național. În atare circumstanțe, nici anterior adoptării Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, nici ulterior intrării în vigoare a respectivului act normativ, nu se poate susține că imobilul s-a aflat în sfera domeniului de proprietate publică a Statului Român. Aceasta, întrucât, până la reglementarea impusă de cadrul normativ menționat, exhibarea prezumtivului titlu de către stat nu putea avea ca temei decât actele

7. În ceea ce privește infracțiunile de **luare de mită**, respectiv **complicitate a luare de mită** prev. de art. 254 alin. 2 C. pen. și 26 rap. la art. 254 alin. 2 C. pen., acuzațiile constau în aceea că inculpatul Babiuc Victor ar fi primit, prin intermediul fiicei sale, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, o suprafață de 700 mp din terenul ce a făcut obiectul primului schimb de terenuri, aprobat de inculpatul Cioflină Dumitru în ca diferență între valoarea de piață a terenului, stabilit în raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale și prețul achitat.

Ca și argumente în susținerea vinovăției inculpaților se aduc o serie de imprejurări legate de modul în care a fost încheiat contractul de vânzare cumpărare. Astfel, se arată că, la data semnării contractului de vânzare cumpărare, inculpatul contractul de schimb în formă autentică, astfel că acesta nu era proprietarul terenului, că obiectul contractului nu este identificat sau identificabil, prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condiție în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau iar oferta de vânzare nu era una publică, corroborat cu faptul că, de la data încheierii contractului și până în prezent, inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate – nu a formulat cerere de deschidere rol, nu a deschis carte funciară, nu și-a delimitat proprietatea.

Analizând probatoriul administrat Înalta Curte a constatat că, ceea ce s-a demonstrat cu certitudine în cauză este doar faptul că, la data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca a cumpărat o suprafață de teren de 700 mp. de la inculpatul Becali George.

7.a. Astfel, se arată faptul că la baza încheierii contractului de vânzare cumpărare a stat procesul verbal de punere în posesie nr. 3319 din 11 decembrie 1996, astfel că inculpatul nu era proprietarul terenului, iar procesul verbal de schimb nu era înșușit de reprezentantul Ministerului Apărării Naționale, Zet Dumitru, că acest proces verbal fusese transcris abuziv, iar încheierea de legalizare a fost dată cu încălcarea dispozițiilor legale, reluându-se practic acuzațiile aduse inculpatului Becali George.

Înalta Curte constată însă că, și în ipoteza în care toate aceste susțineri ar fi reale, aspectele invocate nu ii pot fi

inculpatei și nu puteau fi cunoscute în niciun fel de aceasta. Inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca s-a întîlnit la notar, care avea obligația să verifice actele de vânzare cumpărare în condițiile în care constată că titlul său de proprietate nu este valabil.

În condițiile în care chiar notarul era în eroare cu privire la contractul de schimb, iar dispozițiile legale incidente stabileau cu suficientă precizie forma pe care trebuia să o facă schimbul în situațiile prev. de art. 51 alin. 2 din Legea 1991, nu i se poate reproşa inculpatei, care nu are o situație juridică, că a acceptat să cumpere terenul în aceste condiții.

Pe de altă parte, nu rezultă cum ar fi putut inculpata să ascăpare aspectele legate de necesitatea semnării procesului de Zet Dumitru și nici care ar fi fost minim deosebit de diligență în aceasta trebuia să le depună în vederea allorii acestor acte. Aceeași este și situația intabularii procesului verbal sau fizării semnaturilor de pe procesul verbal de schimb.

7. b. Se mai invocă în rechizitoriu faptul că obiectul contractului nu este identificat sau identificabil (terenul nu este individualizat, delimitarea acestuia făcându-se prin efectuarea a mențiuni suplimentare pe o schiță întocmită de MApN și dată de către OCOT), prețul nu a fost negociat și modalitatea unei cerere și ofertă să au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau iar oferta de vânzare nu era publică.

Din conținutul contractului de vânzare cumpărare constată că terenul era identificat prin număr de tarla, nr. 15, vecinătăți, suprafață (700 mp, situat în tarla 15, nr. A286, cu vecinătăți: la nord și sud proprietate Becali George, pe o latură de 35 ml, la vest cale de acces, pe o latură de 20 ml, iar la est proprietate Becali George).

Inalta Curte reține că tocmai pentru a individualiza contractul, care făcea parte dintr-o suprafață compactă de teren locul, contractul de vânzare cumpărare este însotit de planul situație, unde sunt identificate 4 loturi de teren, fiind cedat terenul vândut (fila 2 vol. 20 d.u.p.).

Instanța nu a identificat nimic fals și nici reaua credință a notarilor în faptul că pe o schiță cadastrală, ce nici nu era destinată pentru încheierea contractului și care, legal, nu duceau niciun fel de consecințe juridice, cel mai probabil

vânzătorul a localizat printr-un desen suprafața de teren înstrăinată. Înalta Curte reține că există identitate între terenul ce a făcut obiectul contractului de vânzare cumpărare, astfel cum rezultă acesta din schița în discuție, și terenul cumpărat în fapt de către inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca.

Raportat la toate aceste invederări ferme din partea instanței, în motivele de recurs se inserează doar că - „faptul că hașurarea acestuia pe o schiță întocmită de M.Ap.N. este inexplicabil”.

Referitor la celelalte acuzații, se reține depoziția inculpatei privind modul în care a ajuns să achiziționeze terenul. Aceasta a invederat faptul că, în cursul anului 1997, dorind să achiziționeze o suprafață de teren în zona de nord a capitalei a intrat în legătură cu mai multe persoane, deopotrivă proprietari și intermediari. În acest fel l-a cunoscut pe numitul Mihai, care intermedia vânzarea de terenuri și care i-a comunicat că, în raport de suma de care dispunea nu poate să cumpere teren decât în câmp, într-o zonă lipsită de utilități. Acesta a contactat-o după un timp și i-a prezentat două terenuri în zone fără utilități, alegând terenul de 700 mp ce avea un pret de 5.000.000 lei. Inculpata arată că nu îl cunoștea pe Becali George, care nu avea notorietatea de astăzi, că l-a întâlnit numai la notariat, unde i-a plătit prețul stabilit. De asemenea a susținut că tatăl său nu a avut cunștință de încheierea contractului de vânzare cumpărare și a aflat doar în cursul anului 2006, arătând că părinții săi sunt divorțați de când avea vîrstă de 5-6 ani, că a fost incredințată mamei și că relațiile cu tatăl său, în special după ce acesta s-a recăsătorit, au fost reci și ocazionale. Aceleași aspecte rezultă și din depoziția inculpatului Babiuc Victor.

Inculpatul Becali George a arătat că nu își amintește circumstanțele în care a încheiat contractul, că vindea și cumpăra terenuri prin diversi intermediari și că pentru o suprafață de teren de doar 700 mp se prezenta doar la notar pentru semnarea actelor.

Martorii propuși de inculpată, Niculescu Nicolae Dan și Jantea Călin, confirmă faptul că aceasta era interesată de achiziționarea unui teren în zona de nord a capitalei, Jantea Călin arătând că a însoțit-o în zona Sâftica pentru a vedea o suprafață de teren, teren ce era oferit spre vânzare de un prieten de-al său (vol. III d.i. fila.79).

Inalta Curte a constatat că în cauză nu s-a administrat probă care să infirme apărările formulate de către acuzație și să confirme starea de fapt reținută de parchet. În privința sumei la care a fost cumpărat terenul, analiza efectuată în cursul urmăririi penale a stabilit că suprafața de piață a acestuia s-ar fi ridicat 3.483 USD (în jur de 31.000.000 rol), acuzarea concluzionând că prețul de 3.000.000 rol nu poate fi justificat, iar diferența de 3.000 rol de valoarea imobilului ar reprezenta folosul necuvenit de către inculpatul Babiuc Victor.

Din contractele de vânzare cumpărare existente la dosar, se constată reținere însă că inculpatul Becali George a instrăinat la către preț sau chiar mai redus și alte suprafete de teren din obținut în urma schimbului (către Ciurea Nicolea suprafața de 612,4 mp contra sumei de 2.000.000 rol, către Stamate și Alexandru suprafața de 1380 mp contra sumei de 10.000.000 rol, către Paja Ion suprafața de 1380 mp pentru suma de 3.000.000 rol, către Tararache Mihai suprafața de 10 mp pentru suma de 10.000.000 rol - filele 71 și următoarele vol. 20 d.u.p., către Vasilescu Vlad suprafața de 100 mp contra sumei de 3.000.000 rol, către Chicheanu Constantin suprafața de 500 mp, contra sumei de 750000 rol - (l. 12-15 vol. 4 d.i), condiții în care nu se poate susține că obiectul contractului este de natură a demonstra acuzațiile formulate de către parchet, asortându-se în fapt cu celelalte.

În ceea ce privește mențiuni, motivele de recurs apar explicită - „Apreciem că concluziile instanței sunt temeiate și se bazează pe o analiză superficială a bătoriului: așa cum rezultă din documentele anexate contractului de vânzare - cumpărare, obiectul contractului nu este identificabil; părțile contractante nu pot da ali ei privire la imprejurările în care au negociat încheierea contractului; inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA susține că vânzarea prețului s-a efectuat în fața notarului public, aspect confirmat de către acesta și nici de către inc. BECALI GEORGE. În ceea ce privește afirmația instanței de către parchetul nu a administrat probe prin care să se verifice afirmațiile inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA, precizat că este nefondată întrucât inculpata atât în acțiilor de urmărire penală cât și în fază de cercetare nu a refăcut contractul de vânzare - cumpărare.

Mai mult, instanța de judecată nu a depus un minim de diligente pentru a lămuri imprejurările în care aceasta a încheiat contractul de vânzare - cumpărare".

Raportat la această ultimă susținere, este de precizat că în recurs s-a purces la audierea inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA, în tendința de a suplini orice lacune manifestate, declararea dată nefiind însă de natură a aduce vreun suflu nou în conturarea probatorie a cauzei.

7. c. Se mai afirmă în rechizitoriu faptul că de la data încheierii contractului inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate, în sensul că nu a formulat cerere de deschidere de rol fiscal, nu s-a înscris în carte funciară și nu și-a delimitat proprietatea, susțineri ce sunt contrazise chiar de probatorul administrat de procuror în cursul urmăririi penale.

Înalta Curte reține că, tocmai imprejurarea că inculpata și-a deschis rol fiscal a condus la aflarea existenței contractului de vânzare cumpărare încheiat între inculpata și Becali George.

De asemenea, din mențiunile existente pe contractul de vânzare cumpărare, rezultă că acesta a fost transcris în registrul de transcriptiuni imobiliare al Judecătoriei Bustea sub nr. 9744 din 13.08.1998 (fila 2 vol. 20 d.u.p.).

Înalta Curte reține și constatăriile expertilor din cursul urmăririi penale, care arată că terenul, în suprafață de 696,60 mp., este îngrădit cu un gard din beton spre celelalte proprietăți și cu un gard din plasă de sărmă spre alei (fila 278 vol. 8 d.u.p.).

Concluzionând, instanța a apreciat că niciunul din aspectele învederale de către parchet nu este de natură să susțină, din punct de vedere probator, acuzația formulată, aceasta rămânând la nivelul unei simple prezumții.

Oferta de schimb a inculpatului Becali George către Ministerul Apărării Naționale este făcută ulterior încheierii contractului de vânzare cumpărare cu Babiuc Ioana Cristina Anca, la un interval de aproximativ 2 luni, neexistând nicio dovadă a înțelegерii prealabile inițiale între cei trei inculpați și nici măcar a faptului că inculpatul Becali George, la momentul încheierii vânzării, intenționa să facă această ofertă (nici nu era proprietarul terenului din Ștefănești).

Pe de altă parte, nici suprafața terenului și nici valoarea modestă a acestuia, nu inclină spre varianta acuzării - primirea unei teren de 700 de mp, în câmp, lipsit de utilitate, în valoare, conform expertizei, de 3.483 USD., în scopul aprobării unui schimb de peste 20 ha..

8. Infracțiunile de luare de mită, respectiv de complicitate
 și de mită, infracțiuni de corupție, nu au fost certificate,
 exprimată unanim de către toți judecatorii cauzei,
 susiv în planul judecății în recurs, indiferent de nuantele de
 luare.

Altfel spus, dincolo de imprejurarea că pentru existența
 infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, nu
 resează juridic nici mobilul, nici scopul urmărit de
 acestor, de imprejurarea că inculpatului Cioflină Dumitru nici
 i s-a imputat un act de abuz în serviciu interesat, prin
 acuzarea acuzațiilor de corupție, dispare însăși ideea de a
 avea afă vreodată motivația. În aceste condiții, năzuința
 de pleinirii unor acte în mod defectuos de către un secretar de
 stat și șef al Marelui Stat Major General și un ministru al
 apărării naționale, aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu,
 și vizat simpla dorință de producere a unei pagube deosebit
 grave Statului roman, ceea ce , astfel cum s-a arătat, nu a
 putut fi dovedit.

În raport de toate aceste considerente, este de constatat
 că năzuința nu s-au administrat probe sigure, certe, decisive și
 să nu lase loc nici unei îndoială, acuzarea inculpațiilor
 fiindu-se doar pe simple supozitii.

Or, instanța nu poate să și fundamenteze o hotărâre de
 acordare pe probabilitate, pe supozitii, ci doar pe
 probabilitatea dobândită pe bază de probe de natură să înălăture
 tot echivoc și să demonstreze, dincolo de orice dubiu
 posibil, vinovăția inculpațiilor.

Prezumția de nevinovăție este o regulă de bază în întreg
 procesul penal, constituind unul din drepturile fundamentale
 omului. În Codul de procedură penală, prin Legea nr.
 1/2003, s-a introdus principiul prezumției de nevinovăție, în
 să, alături de celelalte principii fundamentale.

Prezumția de nevinovăție constituie o garanție procesuală
 de un caracter constituțional acordată celui acuzat de
 comiterea unei infracțiuni.

Acest principiu își găsește aplicarea și funcționalitatea în
 toate instituțiile procesuale fundamentale. Așa se
 poate să se arate că acest principiu se regăsește și în titlul III din Codul
 de procedură penală, privind Probele și mijloacele de probă, în
 articolul 56, unde se arată că invinuitul sau inculpatul nu este
 să probeze nevinovăția sa.

Prin o prezumție relativă, prezumția de nevinovăție poate
 fi să fie săturată, însă numai prin probe certe de vinovăție. Atunci

când în urma administrării tuturor probelor necesare aflării adevărului și interpretării lor corecte, acestea nu garantează certitudinea, persistând îndoiala asupra vinovăției, prezumția de nevinovăție nu este înlăturată.

Pentru ca soluționarea cauzei să fie temeinică și legală în sensul condamnării, se impune ca adevărul stabilit în sensul reținerii vinovăției, să fie cert și absolut.

Indoiala există atunci când, din analiza coroborată a tuturor probelor obținute legal, nu poate fi reținută cu certitudine nici vinovăția și nici nevinovăția inculpatului. Considerând aşadar că prezumția de nevinovăție de care se bucură inculpații nu a fost răsturnată, s-a dat eficientă principiului *in dubio pro reo*, astfel că s-a dispus cu deplin temei achitarea acestora în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. b rap. la art. 10 lit.d C.proc.pen..

Pe cale de consecință, în opinia minoritară, se apreciază că se impune, în temeiul dispozițiilor art. 380¹⁵ alin.1 pct.1 lit.b Cod procedură penală, respingerea ca nefondat a recursului declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție – D.N.A. și menținerea sentinței pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casătie și Justiție ca fiind legală și temeinică.

JUDECATOR,

Săndel Lucian Macavei

Rodica Cosma

